

OP WEG NAAR EEN ERFGOEDCONVENANT VOOR HET PAJOTTENLAND?

Wie heeft er al niet op Open Monumentendag een kerk, een kasteel of een oud industrieel gebouw bezocht, of op Erfgoeddag een archief, een museum of de verzameling van de lokale heemkundige kring. Erfgoed is tegenwoordig een modewoord, je komt het vaak tegen. Iedereen kent het wel, maar als iemand vraagt wat het eigenlijk inhoudt, blijkt het moeilijk precies te duiden. Het gaat beter als we vanuit voorbeelden vertrekken. Denk maar aan enkele typische Pajotse erfgoedelementen zoals het Kasteel van Gaasbeek, het Mariaretabel van OLV-Lombeek, maar ook oude pachthoven, lambiekbieren, processies, het Brabants trekpaard...

Ons cultureel erfgoed is al het waardevolle dat we van onze voorgangers overgeërfd hebben zoals monumenten en objecten, maar ook verhalen, documenten, tradities...

Maar wat hebben we er nu nog aan? Is het niet gewoon wat 'ouwe brof'? Wel, probeer je dorp of je streek maar eens voor te stellen zonder de vele kastelen, vierkantshoeven, kapelletjes, zonder de kunstvoorwerpen ervan, zonder de traditionele verhalen en legendes, het dialect of zelfs zonder documenten over je familiegeschiedenis, over je dorp of je streek. We zouden maar al te snel verloren lopen in een onherkenbare leefwereld. Erfgoed maakt het geheugen van de samenleving en van de streek uit, maar werkt ook als een weerspiegeling van het gemeenschappelijke karakter ervan. Erfgoed geeft een identiteit aan de streek, een bepalende eigenheid. Voor het Pajottenland is dat erfgoed doordrongen van het landelijke karakter dat in de streek zo nadrukkelijk aanwezig is. Denk maar aan die enkele Pajotse voorbeelden van erfgoed van daarnet. Het landelijke zit ook in onze economie, toerisme, wegen, huisvesting, verenigingsleven, onderwijsnetwerk, volkscultuur... vervat.

Het belang van erfgoed voor de bewaring (geheugen) en het opbouwen (vorming) van de identiteit van het Pajottenland kan dus niet onderschat worden. Het aantasten van het erfgoed zou dan ook een verlies aan identiteit voor het Pajottenland teweeg brengen. Ons erfgoed staat immers onder zware druk: verstedelijking, vervreemding door onder meer de verfransing, vergrijzing van de erfgoedbevaarders, vernieling, verlies van informatie over het erfgoed, gebrek aan middelen en ga zo maar door. Daarom is er nood aan een coherent en streekgericht beleid in het behoud, het beheer en de publieksootsluiting van het culturele erfgoed van het Pajottenland zodat het zijn maatschappelijke rol als gemeenschappelijke identiteit kan blijven spelen. Samenwerking in het Pajottenland is hiervoor nodig. De gemeenten kunnen op zichzelf zo een beleid immers niet (financieel) bolwerken.

Voor het roerende erfgoed (gebruiksvoorwerpen, documenten, kunst, foto's, kaarten...) en het immateriële erfgoed (verhalen, tradities, legendes...) voorziet het Erfgoeddecreet van de Vlaamse Gemeenschap mogelijkheden. Een samenwerking tussen gemeenten kan gebeuren op basis van een zogenaamd erfgoedconvenant met de Vlaamse Gemeenschap. In ruil voor degelijke afspraken over het erfgoedbeleid, de geviseerde resultaten en de eigen inbreng van de deelnemende partnergemeenten, vastgelegd in het convenant, voorziet de Vlaamse Gemeenschap heel wat financiële middelen per beleidsperiode. Er kunnen dan een of twee erfgoedcoördinatoren aangeworven worden.

De eerste erfgoedconvenanten werden afgesloten met (centrum) steden zoals Antwerpen, Gent, Brugge, Leuven, Hasselt..., maar nu zijn er ook afgesloten met streeksamenwerkingsverbanden zoals in het Meetjesland en het Waasland. Het idee van een erfgoedconvenant voor het Pajottenland werd voor het eerst voorgesteld op het streekoverlegplatform van 13 Pajotse gemeenten, dat regelmatig door Pajottenland+ wordt samengeroepen. De meeste gemeenten, waaronder Lennik, reageerden (voorzichtig) positief en zijn bereid zich beter te informeren om zich eventueel voor zo een erfgoedconvenant te engageren. In september volgt daarom een overlegmoment tussen de geïnteresseerde gemeenten en mevrouw Rossenbacker van de Vlaamse Gemeenschap. Hopelijk krijgt een Pajots erfgoedconvenant dan al wat meer vorm om te kunnen starten in 2010. We houden u van deze ontwikkelingen verder op de hoogte! Meer informatie bij ons bestuurslid Hans Van Lierde.

Hans Van Lierde - bestuurslid